

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu priložene dokumentacije konstatujem da kandidat, dr Ivan Piper, koji se prijavio na Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija, ispunjava sve formalne uslove predviđene 72 stav 2, člana 73 stav 1 Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 044/14 od 21.10.2014., 052/14 od 16.12.2014., 047/15 od 18.08.2015., 040/16 od 30.06.2016., 042/17 od 30.06.2017., 071/17 od 31.10.2017., 055/18 od 01.08.2018., 003/19 od 15.01.2019., 017/19 od 19.03.2019., 047/19 od 12.08.2019., 072/19 od 26.12.2019., 074/20 od 23.07.2020., 104/21 od 30.09.2021., 086/22 od 03.08.2022, 086/22 od 03.08.2022), odnosno Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademski zvanja Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore iz aprila 2019. godine, kao i člana 23 stav 1 Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademski zvanja od 8.12.2022, na Univerzitetu Donja Gorica (UDG).

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Ivan Piper je diplomirao na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis na Univerzitetu Donja Gorica 2017. godine i stekao zvanje Bachelor Međunarodna ekonomija, finansije i biznis. Postdiplomske studije je upisao 2017. godine na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerziteta Donja Gorica na smjeru: Međunarodna ekonomija i odbranio magistarsku tezu “Kina – put ka vrhu” pod mentorstvom prof. dr Veselina Vukotića. Doktorske studije upisao je na Univerzitetu Donja Gorica, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, smjer “Međunarodna ekonomija” u oktobru 2020. godine, a doktorsku disertaciju pod nazivom “Kulturološka osnova ekonomskog razvoja Kine” odbranio je 10. aprila 2025. godine. Dobitnik je prestižne stipendije za doktorska istraživanja Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja Crne Gore.

Dr Ivan Piper ima bogato međunarodno iskustvo. Tokom doktorskih studija kandidat je kao gostujući istraživač i predavač proveo tri mjeseca na Fakultetu za biznis i ekonomiju, Universitas Islam Indonesia u Indoneziji, u okviru istraživačke mobilnosti Marie Skłodowska-Curie Actions (ODDEA projekat). Osim toga, ostvario je tri studijska boravka i posjete Kini. Kao član istraživačkog tima UDG-a, u Kini je predstavljao UDG i Crnu Goru na Forumu „Mladi i Inicijativa Pojas i put“, u Hangdžou. U maju 2025. godine, pohađao je „SIAS Summer Camp“ na SIAS univerzitetu, Džengdžou, u trajanju od dvije nedjelje. Dodatno, kao član delegacije UDG-a, u decembru je boravio na Beijing Union University-u gdje je održao gostujuće predavanje na Business College-u, BUU, u Pekingu. U toku istraživačkog boravka u zemljama Jugoistočne i Istočne Azije prikupio je materijal za nekoliko naučnih radova, za doktorsku disertaciju, i održao je gostujuća predavanja na četiri univerziteta. Dodatno, u

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

okviru Erasmus+ programa razmjene kandidat je boravio i na Politehničkom Institutu u Braganci u Portugalu, kao i na Univerzitetu Konstantin Filozof u Nitri, u Slovačkoj. Kolega Piper je shodno Profesorovoj jednačini $S = z * i^2$ i metodologiji doktorskih studija „Međunarodna ekonomija“ učestvovao na preko stotinu seminara i međunarodnih konferencija, i objavio je devet radova.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

U prijavi na Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta, kandidat dr Ivan Piper priložio je više radova koji su objavljeni u relevantnim međunarodnim i nacionalnim časopisima, uključujući rad na SCI listi (Q1), kao i poglavlja u međunarodnim naučnim monografijama.

Naučnoistraživački rad kandidata odlikuje se jasno profilisanim interdisciplinarnim pristupom koji integriše ekonomiju kulture, ekonomsku antropologiju i međunarodnu ekonomiju. U fokusu njegovih istraživanja nalaze se kulturološke osnove ekonomskog razvoja, uloga vrijednosti, institucija i istorijskih obrazaca u oblikovanju ekonomskih sistema, kao i savremene transformacije globalnog ekonomskog poretka.

Kandidat u svojim radovima razvija konzistentnu istraživačku liniju koja povezuje teorijska promišljanja sa empirijskim analizama. Posebno se izdvaja njegovo interesovanje za odnos kulture i ekonomije kroz studije slučaja (prije svega Kine), ali i kroz šire analize savremenih društvenih i ekonomskih fenomena, uključujući pitanja obrazovanja, društvene kohezije i globalnih geopolitičkih promjena. Ovakav pristup omogućava sagledavanje ekonomskih procesa ne samo kao kvantitativnih fenomena, već kao rezultata kompleksnih društvenih i kulturoloških interakcija.

U radu *Determinants of Tolerance Among Higher Education Students in Montenegro: Quantitative Insights for Advancing Educational and Societal Sustainability (Sustainability, Q1)* kandidat analizira determinante tolerancije među studentima u Crnoj Gori koristeći kvantitativni metodološki pristup zasnovan na empirijskim podacima. Rad se oslanja na savremene teorijske okvire iz oblasti društvenih nauka i identifikuje ključne faktore koji oblikuju stavove mladih prema društvenim razlikama. Njegov doprinos ogleda se u povezivanju obrazovnih politika sa konceptom društvene održivosti, kao i u formulisanju preporuka koje mogu imati praktične implikacije za unapređenje društvene kohezije. Posebna vrijednost rada je u kombinaciji teorijske utemeljenosti i empirijske validacije, čime se pozicionira kao relevantan doprinos savremenim istraživanjima u oblasti društvenih i ekonomskih studija.

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

U radu *Culture and Economic Development: Case Study of China* kandidat analizira ulogu kulture kao ključne determinante ekonomskog razvoja kroz studiju slučaja Kine. Primjenom interdisciplinarnog pristupa, rad povezuje ekonomske performanse sa istorijskim, filozofskim i institucionalnim okvirima kineskog društva. Doprinos rada ogleda se u interpretaciji kineskog razvojnog modela iz perspektive ekonomske antropologije, ukazujući na značaj dugoročnih vrijednosti i kulturnih obrazaca u oblikovanju ekonomskog uspjeha. Time kandidat daje originalan doprinos razumijevanju veze između kulture i ekonomije u savremenom globalnom kontekstu.

Pored navedenih radova, kandidat je autor i koautor više publikacija koje se bave savremenim globalnim ekonomskim odnosima, obrazovanjem i razvojem, kao i analizom transformacija međunarodnog ekonomskog sistema. U radu *The New World Order: Historical Patterns and Current US-China Dynamics* kandidat razmatra promjene u globalnom poretku kroz istorijsku i savremenu perspektivu, dok u radu *The Need for Holistic Approach in Education* ukazuje na značaj integrisanih pristupa obrazovanju u kontekstu savremenih društvenih izazova.

Dodatno, kandidat je dao doprinos kroz poglavlja u međunarodnim monografijama u kojima se bavi pitanjima odnosa slobodnog tržišta i državne intervencije, kao i uloge mladih u savremenim globalnim inicijativama, posebno u kontekstu Inicijative „Pojas i put“. Ovi radovi ukazuju na njegovu sposobnost da teorijske koncepte povezuje sa konkretnim ekonomskim i društvenim procesima na međunarodnom nivou.

Ukupno posmatrano, naučnoistraživački rad kandidata karakteriše jasno definisan istraživački profil usmjeren ka razumijevanju ekonomije kao društveno-kulturološkog fenomena, uz istovremeno praćenje savremenih globalnih trendova. Njegovi radovi doprinose razvoju ekonomije kulture i ekonomske antropologije kroz integraciju teorijskih i empirijskih pristupa, kao i kroz analizu aktuelnih društvenih i ekonomskih izazova. Kandidat pokazuje sposobnost da razvija istraživanja koja imaju i teorijski značaj i potencijalnu praktičnu primjenu.

STRUČNI RAD

Kandidat dr Ivan Piper od početka svoje profesionalne karijere kontinuirano je angažovan na poslovima koji povezuju naučnoistraživački rad, razvoj projekata i primjenu znanja u praksi, posebno u oblasti ekonomije kulture, obrazovanja i međunarodne saradnje. Njegov stručni rad karakteriše izražena međunarodna komponenta, kao i aktivno učešće u realizaciji velikog broja nacionalnih i međunarodnih projekata.

Radni angažman kandidat započinje u Institutu za strateške studije i projekcije, gdje učestvuje u realizaciji brojnih istraživačkih i razvojnih projekata, uključujući projekte

**Fakultetu za međunarodnu ekonomija, finansije i biznis,
Univerzitet Donja Gorica**

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

finansirane od strane Evropske komisije, UNDP-a, UNICEF-a i drugih međunarodnih organizacija. U okviru ovih aktivnosti kandidat je bio uključen u analizu tržišta rada, razvoj makroekonomskih modela, kao i istraživanja koja se odnose na obrazovanje, mlade i javne politike u Crnoj Gori.

Posebno se izdvaja učešće kandidata u međunarodnim projektima kao što su *Overcoming Digital Divide in Europe and Southeast Asia (ODDEA)* u okviru Marie Skłodowska-Curie Actions programa, gdje je realizovao tromjesečnu istraživačku mobilnost u Indoneziji, kao i Horizon Europe projekat *STECCL*, usmjeren na očuvanje i valorizaciju kulturne baštine kroz savremene istraživačke i digitalne pristupe. Kroz ove projekte kandidat je stekao značajno iskustvo u međunarodnom istraživačkom okruženju, kao i u povezivanju teorijskih znanja sa konkretnim razvojnim inicijativama.

Kandidat je učestvovao i u realizaciji međunarodnog istraživačkog projekta *Young People and the Belt and Road Initiative*, u okviru kojeg je radio na analizi uloge mladih u savremenim globalnim ekonomskim tokovima. Rezultati ovog istraživanja predstavljeni su na međunarodnim forumima u Kini, čime je kandidat aktivno doprinio međunarodnoj promociji naučnoistraživačkog rada Univerziteta Donja Gorica. Pored toga, učestvovao je u projektu *Opportunities and Obstacles of Economic Cooperation Between China and Montenegro and North Macedonia*, gdje je analizirao ekonomske i kulturološke aspekte međunarodne saradnje, kao i u projektima koji se odnose na razvoj omladinskih politika, digitalizaciju i unapređenje obrazovnih sistema.

U okviru stručnog angažmana na Univerzitetu Donja Gorica, kandidat je aktivno uključen u pripremu i realizaciju međunarodnih projekata, razvoj novih studijskih programa, kao i u organizaciju akademskih događaja, konferencija i radionica. Posebno se izdvaja njegovo učešće u uspostavljanju i unapređenju međunarodnih partnerstava, uključujući saradnju sa univerzitetima u Kini, Indoneziji, Portugalu i Slovačkoj, kao i doprinos razvoju programa duple diplome između Univerziteta Donja Gorica i Politehničkog instituta u Braganci.

Kroz ove aktivnosti kandidat ne samo da učestvuje u međunarodnim projektima, već aktivno doprinosi izgradnji i jačanju međunarodnih akademskih i istraživačkih mreža, povezujući Univerzitet Donja Gorica sa relevantnim institucijama i istraživačkim centrima u Evropi i Aziji. Ukupno posmatrano, stručni rad kandidata odlikuje se visokim stepenom angažovanosti u projektima od nacionalnog i međunarodnog značaja, sposobnošću povezivanja teorijskih znanja sa praktičnim primjenama, kao i proaktivnom ulogom u razvoju međunarodne saradnje i institucionalnih kapaciteta Univerziteta Donja Gorica.

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidat dr Ivan Piper je od septembra 2019. godine angažovan kao saradnik u nastavi na Univerzitetu Donja Gorica, na predmetima iz oblasti ekonomije, kulture i međunarodnih odnosa, uključujući Konstitucionalnu ekonomiju, Međunarodnu ekonomiju, Ekonomiju i razvoj, Evoluciju kulture, Interkulturalni tim menadžment, Osnove statistike i kvantitativne ekonomije, Monetarnu ekonomiju i bankarstvo. U svom pedagoškom radu kandidat primjenjuje interaktivan i multidisciplinarn pristup nastavi, koji podrazumijeva kombinaciju analize istorije ekonomske misli, analize savremenih tekstova, diskusija, eseja i studija slučaja. Poseban akcenat stavlja na razvoj kritičkog mišljenja, samostalnog istraživanja i aktivnog učešća studenata u nastavnom procesu.

Kandidat je takođe imao priliku da učestvuje u izvođenju nastave na postdiplomskim studijama, kao i u okviru međunarodnih programa, uključujući Ljetnju školu Univerziteta Donja Gorica. Njegov pedagoški rad dodatno je unaprijeđen kroz angažman u okviru inovativnih nastavnih pristupa i projekata na Univerzitetu, koji su usmjereni ka razvoju kreativnog potencijala studenata.

Pored toga, kandidat je imao priliku da drži gostujuća predavanja na više inostranih univerziteta u Kini i Indoneziji, čime je stekao dodatno iskustvo u međunarodnom akademskom okruženju i doprinio razmjeni znanja i nastavnih praksi. Njegov pedagoški rad karakteriše odgovoran pristup nastavnim obavezama, kao i kontinuirana posvećenost radu sa studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI

DJELATNOST	Broj bodova
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA I STRUČNA DJELATNOST	84,5
2. PEDAGOŠKA DJELATNOST	31,25
UKUPNO	115,75

III MIŠLJENJE NA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno izrečenog kandidat dr Ivan Piper ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docent iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija predviđene 72 stav 2, člana 73 stav 1 Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 044/14 od 21.10.2014., 052/14 od 16.12.2014., 047/15 od 18.08.2015., 040/16 od 30.06.2016.,

**Fakultetu za međunarodnu ekonomija, finansije i biznis,
Univerzitet Donja Gorica**

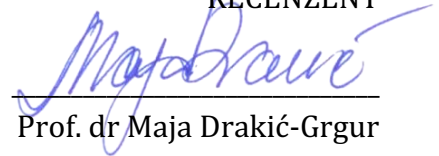
**Konkurs za izbor u akademsko zvanje docenta
iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija**

042/17 od 30.06.2017., 071/17 od 31.10.2017., 055/18 od 01.08.2018., 003/19 od 15.01.2019., 017/19 od 19.03.2019., 047/19 od 12.08.2019., 072/19 od 26.12.2019., 074/20 od 23.07.2020., 104/21 od 30.09.2021., 086/22 od 03.08.2022, 086/22 od 03.08.2022) i člana 23 stav 1 Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademska zvanja od 8.12.2022, na Univerzitetu Donja Gorica (UDG).

Imajući u vidu visoke rezultate koje je kandidat postigao u nastavnom, naučno-istraživačkom i stručnom radu, sa zadovoljstvom predlažem Naučno-nastavničkom vijeću Fakulteta za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis i Senatu Univerziteta Donja Gorica da dr Ivana Pipera izabere u zvanje docent za grupu predmeta iz oblasti ekonomija kulture i ekonomska antropologija.

Podgorica, 08.05.2026. godine

RECENZENT

Prof. dr Maja Drakić-Grgur